

คำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค ๔๑/๒๕๖๐

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่แก้ไขวันและเดือนเกิดในบัตรลูกจ้างประจำรายชื่อ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้อุทธรณ์

: นาย ก.

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ

: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อุทธรณ์ เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. ผู้อุทธรณ์ ลูกจ้างประจำ ตำแหน่ง - สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๒ มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึง ผู้อำนวยการ - ขอแก้ไขวันและเดือนเกิดในบัตรลูกจ้างประจำรายชื่อ จากเกิดวันที่ XX XXX พ.ศ. XXXX เป็นไม่มีวันที่และไม่มีเดือนเกิด พ.ศ. XXXX - ได้จัดส่งคำขอพร้อมพยานหลักฐานไปยัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๒

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๒ มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๒๔๒/๕๕๐๕ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘ และหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๒๔๒/๕๗๑๘ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ถึง เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอเรื่องการขอแก้ไขวัน และเดือนเกิดของผู้อุทธรณ์ เพื่อให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๒๐๙๐ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๒ ปฏิเสธการแก้ไขวันและเดือนเกิดในบัตรลูกจ้างประจำรายชื่อของผู้อุทธรณ์ โดยให้เหตุผลว่า ได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่นำมาประกอบการขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดแล้ว พบว่าไม่ถูกต้อง ตรงกัน (ทะเบียนราษฎร หลักฐานการศึกษา และบัตร/ทะเบียนลูกจ้างประจำ) และตามบันทึกข้อความ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่องบันทึกชี้แจงข้อมูลประวัติของผู้อุทธรณ์ แจ้งว่า ทะเบียน ราษฎร ระบุว่าเกิด พ.ศ. XXXX แต่ผู้อุทธรณ์ระบุในทะเบียนประวัติเป็นเกิดวันที่ XX XXX พ.ศ. XXXX ซึ่งเป็นการเข้าใจผิด กรณีที่ไม่มีวัน เดือน ตามกฎหมายให้ระบุเป็นวันที่ ๑ เดือนมกราคม ของปี พ.ศ. ที่เกิดนั้น (พ.ศ.XXXX) ซึ่งความเป็นจริงต้องเกษียณอายุราชการในปี พ.ศ. XXXX

เอกสารหลักฐานต่างๆ ที่นำมาประกอบการพิจารณานั้นถือว่าเป็นผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้ว ตามนัย ข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ในทะเบียนประวัติ ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ หากประสงค์จะขอแก้ไขให้ดำเนินการตามนัยข้อ ๑๒ ในกรณีที่ข้าราชการขอ แก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติ ซึ่งเป็นการใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการให้ ดำเนินการตามกฎหมายนั้น และเมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีคำวินิจฉัยเป็น ประการใดแล้ว ให้หัวหน้าส่วนราชการที่ครอบครองทะเบียนประวัติปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการ อุทธรณ์คำสั่งไม่แก้ไขวันและเดือนเกิด ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ เหตุผลที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานไม่แก้ไขวันและเดือนเกิด คำชี้แจงด้วยวาจาของผู้อุทธรณ์ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๒ ผู้แทน กรมบัญชีกลาง และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์เป็นลูกจ้างประจำ ตำแหน่ง ช่างปูน โรงเรียนกงหราพิชากร ขอแก้ไขวันและเดือนเกิดในบัตรลูกจ้างประจำรายชื่อ จากเกิดวันที่ XX XXX พ.ศ. XXXX เป็นไม่มีวันที่และไม่มีเดือนเกิด พ.ศ. XXXX เพื่อให้ตรงกับทะเบียนราษฎร แต่ สพฐ. ไม่แก้ไขให้เนื่องจากถือว่าเป็นผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้ว ผู้อุทธรณ์ได้รับความเดือดร้อน เพราะต้องการ นำเงินไปดำรงชีพ และรักษาภริยาที่ป่วย โดยผู้อุทธรณ์เพิ่งรู้ว่าตนมีรายชื่อเป็นผู้พ้นจากราชการ เนื่องจากมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. XXXX เมื่อได้พาภริยาไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลแต่ไม่สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลโดยการจ่ายตรงได้ จึงได้สอบถามไปยังสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๒ ตรวจสอบแล้ว พบว่า กรมบัญชีกลางได้ตัดการจ่ายเงินเดือน และการรักษาพยาบาลโดยการจ่ายตรงของผู้อุทธรณ์ เนื่องจากเหตุแห่งการเกษียณอายุราชการ

ผู้แทน สพฐ. ชี้แจงสรุปความได้ว่า คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณากลั่นกรองการขอ แก้ไขวัน เดือน ปีเกิดลูกจ้างประจำของส่วนราชการ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ มีมติไม่รับพิจารณากรณีของผู้อุทธรณ์ เนื่องจากได้ยื่นขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ภายหลังจากจากเกษียณอายุราชการไปแล้ว จึงไม่อยู่ในอำนาจของ สพฐ. ตามที่กรมบัญชีกลางมอบ อำนาจไว้ในการยื่นขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ตามข้อ ๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการ แก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังนั้น จึงได้ให้คำแนะนำผู้อุทธรณ์ให้ไป

ยื่นหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตามนัยข้อ ๑๒ แห่งระเบียบ ดังกล่าว

ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒ ชี้แจงสรุปความได้ว่า ข้อมูล วัน เดือน ปีเกิดของผู้อุทธรณ์ที่ระบุในบัตรประจำตัวประชาชนระบุว่า ผู้อุทธรณ์เกิดปี พ.ศ. XXXX แต่ข้อมูลประวัติการรับราชการของผู้อุทธรณ์ซึ่งอยู่ในความครอบครองของ - คือ บัตรลูกจ้างประจำ รายชื่อระบุว่า ผู้อุทธรณ์เกิดวันที่ XX XXX พ.ศ. XXXX ซึ่งต้องเกษียณอายุราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ โรงเรียนจึงไม่ได้ประกาศและแจ้งเวียนเรื่องการเกษียณอายุราชการให้ผู้อุทธรณ์ทราบ ทำให้ผู้อุทธรณ์ไม่ได้ยื่นคำขอเพื่อเลือกว่าจะรับบำเหน็จหรือบำนาญภายหลังเกษียณอายุราชการต่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๒ ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๒ จึงยังมิได้มีการแจ้งเรื่องการเกษียณอายุราชการของผู้อุทธรณ์ ให้กรมบัญชีกลางทราบ

ผู้แทนกรมบัญชีกลางชี้แจงสรุปความได้ว่า ฐานข้อมูลค่ารักษาพยาบาลจะยึดตาม หลักฐานทางทะเบียนราษฎร ซึ่งใช้ระบบอัตโนมัติในการตรวจสอบ ในกรณีของผู้อุทธรณ์พบว่า ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรระบุว่าผู้อุทธรณ์เกิดปี พ.ศ. XXXX โดยไม่มีวัน และเดือนเกิด ซึ่งระบบการ เบิกเงินค่ารักษาพยาบาลจะถูกป้อนข้อมูลว่าในกรณีที่ไม่ทราบวัน และเดือนเกิด แต่ทราบแต่ปี พ.ศ. เกิด ให้ถือว่าเกิดวันที่ ๑ มกราคมของปี พ.ศ. ที่ระบุไว้ โดยในกรณีของผู้อุทธรณ์ให้ถือว่า ผู้อุทธรณ์เกิดวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. XXXX หากยึดตามนี้ผู้อุทธรณ์จะเกษียณอายุราชการในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังนั้น ระบบจะตัดการจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลโดยใช้สิทธิจ่ายตรงตั้งแต่ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้นไป จึงเป็นเหตุให้ผู้อุทธรณ์ไม่สามารถจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล ของภริยาโดยวิธีการจ่ายตรงได้ การจะพิจารณาว่าข้าราชการคนใดเกษียณอายุราชการ กรมบัญชีกลางจะพิจารณาจากทะเบียนประวัติบัตรตามที่ปรากฏในบัตรลูกจ้างประจำรายชื่อ และ หากผู้อุทธรณ์ประสงค์จะขอแก้ไขวัน เดือน และปีเกิด จะต้องใช้หลักฐานดังต่อไปนี้ ๑. หลักฐาน ทางการศึกษา ๒. หลักฐานทางทะเบียนราษฎร และ ๓. หลักฐานทางทหาร หากหลักฐานทั้งสาม ตรงกัน จึงจะสามารถแก้ไขให้ได้ แต่ในขณะนี้หากผู้อุทธรณ์ไม่แก้ไข ข้อมูลที่ระบุในบัตรลูกจ้างประจำ รายชื่อจะมีผลให้ผู้อุทธรณ์เกษียณอายุราชการในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยในเรื่องนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจมีความสับสนเพราะมีความขัดแย้งกันระหว่างฐานข้อมูลในบัตร ลูกจ้างประจำรายชื่อ และฐานข้อมูลค่ารักษาพยาบาล ซึ่งฐานข้อมูลค่ารักษาพยาบาลมีวัตถุประสงค์ เพื่อควบคุมค่ารักษาพยาบาลโดยวิธีการจ่ายตรง การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลโดยวิธีการจ่ายตรงต้อง ใช้หลักฐานคือ บัตรประจำตัวประชาชน ไม่ได้ใช้ฐานข้อมูลในบัตรลูกจ้างประจำรายชื่อ - ซึ่งเป็น โรงเรียนที่ผู้อุทธรณ์ทำงานอยู่น่าจะสับสนว่าควรยึดถือหลักฐานจากฐานข้อมูลในบัตรลูกจ้างประจำ

รายชื่อ หรือฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร จึงหารือไปยังหน่วยงานที่ตนสังกัด แต่ไม่ได้หารือไปยัง กรมบัญชีกลาง หากหารือไปยังกรมบัญชีกลาง กรมบัญชีกลางจะให้ยึดฐานข้อมูลในบัตร ลูกจ้างประจำรายชื่อซึ่งเป็นทะเบียนประวัติสำหรับลูกจ้างประจำของส่วนราชการเป็นสำคัญ ตามหนังสือเวียนกรมบัญชีกลาง ด่วนมาก ที่ กค ๐๕๒๗.๖/ว ๕ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ซึ่งมีผล ให้ผู้อุทธรณ์ยังคงมีสถานภาพเป็นข้าราชการอยู่ และยังมีสิทธิในค่ารักษาพยาบาลที่สามารถเบิกจ่าย ได้ตามปกติจากหน่วยงานต้นสังกัด แต่ไม่ใช่โดยวิธีการจ่ายตรง หากผู้อุทธรณ์ประสงค์จะเบิกค่า รักษาพยาบาลโดยวิธีการจ่ายตรงต้องไปแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด สำหรับเงินค่าจ้างที่มีการงดจ่ายให้ ผู้อุทธรณ์ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ต้องจ่ายคืนให้ผู้อุทธรณ์ทั้งหมดหากผู้อุทธรณ์ยังไปปฏิบัติราชการ สำหรับการจ่ายเงินบำเหน็จ เงินบำนาญ แม้ฐานข้อมูลในบัตรลูกจ้างประจำรายชื่อ หรือ ก.พ. ๗ จะไม่ ตรงกับทะเบียนราษฎร แต่กรมบัญชีกลางจะยึดฐานข้อมูลในบัตรลูกจ้างประจำรายชื่อ หรือทะเบียน ประวัติข้าราชการ (ก.พ.๗) เป็นสำคัญเช่นเดียวกับเรื่องการเกษียณอายุราชการ เว้นแต่ มีการแก้ไข ข้อมูลวัน เดือน ปีเกิด

ต่อมาผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถึงประธานกรรมการฯ แจ้งว่า กรมบัญชีกลางได้อนุมัติให้ผู้อุทธรณ์เกษียณอายุราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เรียบร้อย แล้ว และผู้อุทธรณ์ประสงค์ขอถอนเรื่องอุทธรณ์ดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อผู้อุทธรณ์ประสงค์ขอถอนคำอุทธรณ์ จึงไม่มี ประเด็นที่ต้องวินิจฉัย

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ ราชการ พ.ศ. ๒๕๘๐ ประกอบข้อ ๑๘ ของระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ว่าด้วย อำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการ เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การ บริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีมติให้ยุติเรื่องที่พิจารณานี้ และจำหน่ายออก จากสารบบอุทธรณ์

รองศาสตราจารย์สมยศ เชื้อไทย หัวหน้าคณะที่ ๓ นายจำรัส ศักดิ์จิรพาพงษ์ กรรมการ นายธนะ ดวงรัตน์ กรรมการ

รองศาสตราจารย์ชมพูนุท โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์ กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณภา ติระสังขะ กรรมการ

นายสุขจิตต์ ประยูรหงส์ กรรมการ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐